

WYDARZENIA

Wizyta przedstawiciela Komisji Europejskiej

7 lipca w CMM gościł pan John B. Richardson, szef Grupy Specjalnej ds. Polityki Morskiej Komisji Europejskiej. Przebywając w Polsce na zaproszenie Ministerstwa Gospodarki Morskiej, odwiedził także Gdańsk i Hel, a jednym z punktów programu jego wizyty było zwiedzenie głównej siedziby i oddziału helskiego naszego Muzeum. Żywo zainteresowany ochroną dziedzictwa morskiego i planami rozwoju naszej instytucji, w Muzeum Rybołówstwa wpisał się do księgi pamiątkowej: „Z jaką przyjemnością zwiedza się muzeum, które tak umiejętnie łączy miłość do prezentowanej tematyki z głębokim szacunkiem do historii miejsca, w którym jest zlokalizowane. Sądzę, że Hel (tu nawiązanie do angielskiego słowa hell – piekło) w rzeczywistości jest rajem dla wszystkich zainteresowanych morzem”.

Pan John B. Richardson w towarzystwie dyrektora CMM dra Jerzego Litwina i dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni dra Andrzeja Królikowskiego zmierza do Spichlerzy na Ołowiance. Fot. Kinga Krause

Pomnik na Ołowiance

Projekt wzniesienia pomnika „Tym, którzy nie powrócili z morza” na południowo-wschodnim krańcu Ołowianki, przy Moście Kamieniarskim, został zatwierdzony przez Radę Miasta Gdańska i ma być zrealizowany przed tegorocznymi Zaduszkami. W ten sposób również w Gdańsku, podobnie jak wcześniej w Szczecinie, znajdzie się symboliczna mogiła tych wszystkich, którzy polegli w starciu z morskim żywiołem. Idea pomnika powstała po jednej z najtragiczniejszych polskich katastrof morskich: zatonięciu promu „Jan Heweliusz”, kiedy to zginęło aż 55 osób. Ówczesny dyrektor PRO pan Tomasz Gajek, przekazując naszemu Muzeum wydobytą z promu kotwicę awaryjną, wskazał na taki sposób jej przyszłej ekspozycji. Tę właśnie kotwicę, jako główny element pomnika, uwzględniła projekt autorstwa prof. Sławoja Ostrowskiego z gdańskiej ASP.

CMM dla „Strategii...”

W Ministerstwie Gospodarki Morskiej opracowywany jest dokument pt. „Strategia rozwoju polskiej gospodarki morskiej na lata 2006–2015”. Przyjęty w nim został podział na główne dziedziny (obszary), które wchodzą w zakres pojęcia „gospodarka morska”. Jednym z nich jest dziedzictwo morskie i rozwój świadomości morskiej, a więc domena zainteresowania i działalności naszego Muzeum. Tym przyjemniej jest nam zakomunikować, że CMM zostało zaproszone do wzięcia udziału w pracach nad ostatecznym kształtem dokumentu.

Pamiętki po kpt. Świechowskim

Rejs jachtu „Dal” z przełomu 1933 i 1934 roku na trwałe zapisał się w historii polskiego żeglarstwa jako pierwszy polski rejs przez Atlantyk. Ostatnio zbiory CMM wzbogaciły się o kolejne pamiątki związane z tym wydarzeniem i jego bohaterami: załogą w składzie Andrzej Bohomolec, Jerzy Świechowski, Jan Witkowski. 7 lipca bowiem Muzeum odwiedził mieszkający na co dzień w Kapsztadzie pan Witold Jarmolowicz, który przekazał kilka dokumentów i książek stanowiących spuściznę po kapitanie Świechowskim. Jest między nimi egzemplarz książki *Wyprawa jachtu „Dal”* Andrzeja Bohomolca z pieczęcią biblioteki statku „Lida”. Jednostka ta, dowodzona przez kpt. Świechowskiego, była ostatnim polskim statkiem, któremu latem 1940 roku, po upadku Francji, udało się uciec z przejmowanej przez rząd Vichy Casablanki i szczęśliwie dotrzeć do Kanady.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Nowy projekt

Zgłoszony do unijnego programu KULTURA 2000 projekt MACHU (Managing Cultural Heritage Underwater – Zarządzanie podwodnym dziedzictwem kulturowym) uzyskał akceptację i będzie realizowany od października tego roku. CMM zostało zaproszone do uczestnictwa w projekcie przez jego koordynatora – Państwową Służbę Dziedzictwa Archeologicznego Holandii. Partnerami będą uczelnie i muzea z Anglii, Północnej Irlandii, Portugalii, Danii i Niemiec, a podwykonawcą części prac przypadających na CMM – Państwowy Instytut Geologiczny. Głównym celem projektu jest rozwój narzędzi i technik interdyscyplinarnych służących do lokalizowania, monitorowania i ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego, a jego zakładanym efektem – opracowanie modelu występowania potencjalnych stanowisk archeologicznych na podstawie danych interdyscyplinarnych. Model ten stanowić będzie jedno z podstawowych narzędzi do zarządzania podwodnym dziedzictwem kulturowym.

Letnia Szkoła w Holandii

Realizowany z inicjatywy Ministerstwa Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów program MATRA dobiega końca. Jednym z jego ostatnich punktów był dwutygodniowy cykl warsztatów w ramach tzw. Letniej Szkoły kształcącej muzeal-

ników w zakresie zarządzania muzeum i kolekcjami, organizacji wystaw, edukacji i marketingu. W 10-osobowej grupie osób zakwalifikowanych do udziału w warsztatach znalazła się pani Agnieszka Piórkowska z Działu Edukacji CMM. Program Letniej Szkoły 2006, która odbyła się w dniach 26 czerwca–7 lipca, przewidywał spotkania z holenderskimi specjalistami z różnych dziedzin muzealnictwa, zwiedzanie wybranych muzeów i wystaw (m.in. Museonu w Hadze, ekspozycji poświęconej Annie Frank w Muzeum Historycznym Amsterdamu i Muzeum-skansenu w Arnheim, które zdobyło nagrodę Europejskiego Muzeum Roku 2005) oraz przygotowanie własnego projektu do zrealizowania po powrocie do macierzystej instytucji.

Jedno z najciekawszych muzeów zwiedzanych przez uczestników Letniej Szkoły w Holandii: Openluchtmuseum (Muzeum-skansenu) w Arnheim. Fot. Agnieszka Piórkowska

Spotkanie edukacyjne

Od 10 do 14 lipca pani Monika Golenko i pan Przemysław Węgrzyn z Działu Edukacji CMM wraz z reprezentantami Muzeum Historycznego Miasta Gdańska i Muzeum Narodowego mieli możliwość zwiedzenia kilkunastu muzeów holenderskich w ramach projektu „Spotkanie edukacyjne Pomorze – Północna Holandia”. Program ich pobytu obejmował przede wszystkim zapoznanie się z ofertą edukacyjną zwiedzanych muzeów, spotkania z osobami odpowiedzialnymi za tworzenie i wdrażanie tej oferty, a także warsztaty polegające na przygotowaniu zajęć na temat wybranego eksponatu, uwzględniających różne style uczenia się.

NASZE ODDZIAŁY

Koncerty w Muzeum Rybołówstwa

Zainaugurowany został szósty już Festiwal Muzyki Kameralnej w Helu, realizowany z inicjatywy wybitnego artysty operowego i pedagoga, z pochodzenia helanina, Dariusza Paradowskiego. Koncerty festiwalowe organizowane są w szczyście letniego sezonu w kościele pw. Bożego Ciała i w Muzeum Rybołówstwa. 13 lipca odbył się pierwszy koncert w helskim oddziale CMM, zatytułowany „Salon wielkiej muzyki i poezji romantycznej”. Wystąpili: Karol Kozłowski (tenor), Grzegorz Chrapkowski (recytacja), a magnesem dla publiczności była pani Katarzyna Popowa-Zydroń (fortepian). Koncert zaszczyliła swoją obecnością małżonka Prezydenta RP, pani Maria Kaczyńska, która objęła honorowy patronat nad imprezą (wraz z ks. abp. Tadeuszem Gołowskim, metropolitą gdańskim). Obie panie wpisały się do księgi pamiątkowej Muzeum Rybołówstwa.

Projekt muzeum na zaliczenie

Kilkoro studentów Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej przygotowuje w ramach prac zaliczeniowych projekty nowych budynków muzealnych dla oddziałów CMM. Dyrekcja i pracownicy naszego Muzeum zaproszeni zostali na kolokwium, w trakcie którego przedstawiono rozwiązania architektoniczne dla Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich i Muzeum Rybołówstwa Morskiego we Władysławowie. Gotowe prace przyszłych architektów mają być dostarczone do końca września i wówczas pokażemy najciekawsze propozycje. Tymczasem najwięcej dyskusji wywołał projekt bryły muzealnego budynku w kształcie rozwieszonych sieci rybackich, jako – z jednej strony – oryginalny i nawiązujący do nadmorskiego krajobrazu, z drugiej – zbyt wykoncypowany, niemożliwy do zrealizowania w praktyce. CMM w porozumieniu z zarządami gmin, na terenie których powstaną nowe budynki, zamierza ogłosić konkurs na ich projekt architektoniczny, a dzięki pracom studentów zebrane zostaną założenia dla projektantów.

Nowy eksponat w Muzeum Zalewu Wiślanego

Płytki akwen Zalewu Wiślanego zamarza nawet podczas niezbyt ostrej zimy, dlatego od ponad stu lat używane są tam jednostki przystosowane do żeglowania po lodzie: bojery. Wprowadzili je rybacy, przy ich pomocy transportujący sprzęt do połowów podlodowych. Po 1945 roku coraz częściej pojawiały się na Zalewie bojery sportowe, a w Jacht Klubie w Krynicy Morskiej powstała sekcja bojerowa. Ten właśnie Jacht Klub przekazał CMM dwa bojery, zbudowane w latach 1960. Mniejszy, jednomiejscowy ślizg „Ludowy 8”, od nazwiska konstruktora zwany także „Weilandem”, jako pierwszy został poddany pracom rekonstrukcyjnym i konserwatorskim i w nowym sezonie znalazł się na ekspozycji w Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich. Zainaugurowana została w ten sposób wystawa o żeglarstwie lodowym, na której pokazane zostaną także elementy starszych bojerów (rybackich i sportowych) z Kątów Rybackich i Tolkmicka.

Prace nad przywróceniem bojerowi pierwotnego wyglądu trwały od lutego do czerwca 2006 roku. Rekonstrukcja poszycia i malowanie jest dziełem pana Bogdana Saracha, konserwacją zajęła się Pracownia Konserwacji Muzealiów CMM, a fachową pomocą służył wicekomandor krynickiego klubu Jan Kacpura. Opiekę merytoryczną nad restauracją i ekspozycją bojera sprawował pan mgr Radosław Paternoga z Działu Wychowania Morskiego CMM.

Bojer „Ludowy 8” przed i po rekonstrukcji, wyeksponowany w Muzeum Zalewu Wiślanego. Fot. Radosław Paternoga